



ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ส่วนกฎหมาย โทร.๐ ๔๕๓๑ ๑๖๗๗ ต่อ ๑๐๙

ที่ ทส ๐๙๑๙.๙/๕๖๓๒

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ขอส่งสำเนาหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๓.๒/๑๔๗๖๖ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙ เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ พ.ศ. ... (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๕๒ คน เป็นผู้เสนอ) มาเพื่อทราบและประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานในสังกัดร่วมแสดงความคิดเห็นตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว พร้อมจัดส่งความคิดเห็นดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ภายในวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙ เพื่อประมวลเรื่องนำเสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณา และจัดส่งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

(นายนิวัฒน์ สงมา)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙

เรียน ตั้งเขตอุทยานแห่งชาติ
-ดินกอดหนองหารในน้ำฝน
ททพท. dnpa Ubon-com.
-ร้อยนาฬิกง

นางเจวิญพร จิรมงคลกาศ
พนักงานธุรการ ส.3

-ทท

ดำเนินการตามเสนอ

(นายณัฐพร ศรีพรหม)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
หัวหน้าศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร



ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กองกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๒๗๗ ต่อ ๑๒๑๓

ที่ ทส ๐๙๐๓.๒/ ๑ ๕ ๗ ๖ ๖

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ

กลุ่มงานกฎหมาย

เลขที่รับ 1351

วันที่ 10 ก.ค. 69

เวลา

เรียน รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

เลขาธิการกรม

ผู้อำนวยการกองทุกกอง

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

หัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม

ผู้อำนวยการสำนักสนองงานพระราชดำริ

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL)

ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ผู้อำนวยการศูนย์ราชการสะดวก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ผู้อำนวยการศูนย์ข่าวกรองอาชญากรรมสัตว์ป่า (WILDLIFE CRIME INTELLIGENCE CENTER)

ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการป่าไม้เพื่อชีวิต

หน้าห้อง ผอ. สบอ.9

เลขที่รับ 8604

วันที่/เวลา 10 ก.ค. 2569

ส่งคืน/แก้ไข

รับคืน

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีหนังสือ ที่ สผ ๐๐๑๕/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ แจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๕๒ คน เป็นผู้เสนอ) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องหรืออาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์ท่านและหน่วยงานในสังกัดให้ความเห็นตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นของร่างกฎหมายฉบับนี้ และจัดส่งความเห็นของท่านพร้อมข้อเสนอแนะ และความเห็นของหน่วยงานในสังกัด ตลอดจนถึงรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติ หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ (ถ้ามี) ไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

กองกฎหมาย...

เรียน ผอ. สบอ. ๗

- เพื่อประโยชน์

- กรม. อส. ส่งสำเนาวิธี ของความมั่นคง

แสดงความคิดเห็นต่อรับ พ.ร.บ. ไร่โทกกรม แก่ราชบุตร

ซึ่งได้รับ ความเสียหาย หรือ ได้รับ ผลกระทบ จากการ

ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลท้องถิ่น และ ข้าราชการ...

(แบบสำรวจตัว) กองบมเขียต กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

จำนวน ๑๒,๖๕๒ คน เป็นหญิง ๖๕๐

- เน้นดูแลทั่วทั้งชนทุกส่วน เพื่อประชาชนสัมพันธ์

๑. ให้เขียนงานในลัทธิธรรมมุตตม ความดีความงาม

พริ้งพวงแก้ว ครอบตาดำใบโพธิ์ สยุม. ๙

ਅਧੀਵਾਨਾਂ ੧੯੭੧ ਆ. ੧੧. ੧੯੭੧

- ไปหา นิตยา/นงน

အသစ်
(အသစ်အသစ် အသစ်)

(အောင်ကျော်စိုး ဝိဇ္ဇာ)

พญ. ขจรจิต



(นายวินัย บัวศิริ)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนกฎหมาย

- ดำเนินการ

- ลงนามแล้ว

30.9.55

(นายนิวัฒน์ สงมา)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๘

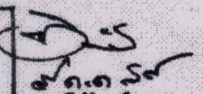
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง วรรคสอง บัญญัติว่า ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นธรรม... ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ตนและป่าไม้ พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๕๒ คน เป็นผู้เสนอ) มีความเกี่ยวข้องหรืออาจส่งผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานภายในกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นไปอย่างรอบด้านและเป็นธรรม จึงขอให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. แสดงความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ต่อร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ตนและป่าไม้ พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๕๒ คน เป็นผู้เสนอ) ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตาม QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๕/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒. แสดงความคิดเห็นตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๕/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง และแจ้งกองกฎหมายภายในเบื้องต้นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Legal.dnpol@gmail.com และจัดส่งความเห็นดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะให้กองกฎหมาย ภายในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เพื่อประมวลเรื่องนำเสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณา และจัดส่งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

☐ สอ.ก.	☐ สอ.ช.	☒ กณ.
☐ สอ.ท.	☐ สอ.ป.	☐ ศท.ส.
☐ สท.ป.	☐ สจ.ท.	☐ ส.ป.ร.
☐ สท.อ.	☐ กว.ร.	☐ ส.อ.ว.
☐ ศค.ล.		


นายนิวัฒน์ สงมา

(นายวีระ ขุนไชยรักษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เลขที่รับ 6281
วันที่ ๑ ก.ค. ๒๕๖๘
เวลา 13.46



กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
เลขที่รับ 33570
วันที่ ๑ ก.ค. ๒๕๖๘
เวลา 11.42 น.

กลุ่มงานกฎหมาย
รับที่ 755 ที่ สผ ๐๐๑๕/ว ๑๖
วันที่ 3 ก.ค. ๖๘
เวลา 11.43 น.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

ห้องรองอธิบดี
(นายวินทร์ ประทวนชัย)
เลขที่รับ 5180
วันที่ ๒ ก.ค. ๒๕๖๘
เวลา 10:๕1

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจาก
การดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่คืนและป่าไม้ พ.ศ.

กลุ่มงานคดีสาร
รับที่ ๕๕๗/ส
วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๘
เวลา ๑๙.๐๖ น.

* (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๕๒ คน เป็นผู้เสนอ) จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นและประเด็นการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตาม
นโยบายของรัฐบาลที่คืนและป่าไม้ พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความ
มีความเกี่ยวข้องหรืออาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์ท่านและหน่วยงานในสังกัด
ให้ความเห็นตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นของร่างกฎหมายฉบับนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ ขอความกรุณาท่านจัดส่งความเห็น พร้อมข้อเสนอแนะ และความเห็นของหน่วยงาน
ในสังกัด ตลอดจนรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ (ถ้ามี)
ไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

- พล.อ. เกษม วัฒนชัย
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(นายชูพงศ์ นิลสกุล)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ
ประธานกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็น

กรมป่าไม้
(นายณัฐพงศ์ นิลสกุล)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย

(นายวินทร์ ประทวนชัย)
รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่เกิดจากร่างกฎหมายฯ (นายกรณ์ คินารักษ์ ณ จำปาศักดิ์)

โทร. ๐๘๖๙๐๘๙๑๔๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ section77.2@parliament.go.th



กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- นายณัฐพงศ์ นิลสกุล
- นายณัฐพงศ์ นิลสกุล
- นายณัฐพงศ์ นิลสกุล
๓ ก.ค. ๒๕๖๘

(นายยอดชาย ไวยเนตร)
ผู้อำนวยการกองนิติการ

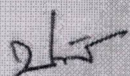
สำเนาถูกต้อง
215

นางปณิศา สุกุลทอง
โฆษกสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
E-mail

สำเนาเรียน

๑. อัยการสูงสุด
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๓. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๔. ปลัดกระทรวงการคลัง
๕. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๗. อธิบดีกรมป่าไม้
๘. อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๙. อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๑๐. เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
๑๑. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๑๒. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
๑๓. มูลนิธิสืบนาคะเสถียร
๑๔. มูลนิธิไทยรักษ์ป่า

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกตทอง)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

☐ เป็นร่างการเงิน

☒ ไม่เป็นร่างการเงิน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

โดยที่ได้มีประชาชนได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ กรณีประกาศเขตพื้นที่ของรัฐทับที่ทำกินของประชาชน ทั้งที่ประชาชนอยู่มาก่อน ทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้นกลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย อีกทั้งการประกาศเขตที่ดินของรัฐมีจำนวนเนื้อที่มาก ไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย จึงได้เข้าไปอยู่ในที่ดินของรัฐอันนำไปสู่การกล่าวหาและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยประชาชนไร้ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ไม่มีสิทธิในที่ดินและในการเข้าทำประโยชน์ นอกจากนี้ หากถูกดำเนินคดีและถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด ยังมีประวัติอาชญากรรมติดตัวไม่สามารถไปประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ตามปกติสุข จึงเป็นการสมควรนิรโทษกรรมและล้างมลทินให้แก่ประชาชนดังกล่าว รวมทั้งเป็นการคืนสิทธิในที่ดินทำกินให้กับประชาชนผู้สุจริตที่อาศัยอยู่ในที่ดินมาก่อนประกาศเป็นที่ดินของรัฐ หรือให้ประชาชนได้รับสิทธิในการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามนโยบายและกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ

(1) กำหนดบรรดาการกระทำทั้งหลายของบุคคลที่เป็นความผิดตามกฎหมายที่จะให้การกระทำผิดนั้นไม่เป็นความผิด และให้บุคคลผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดในทางอาญา แพ่ง และปกครองโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะกระทำในฐานะเป็นตำรวจ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำ หรือผู้ถูกใช้ (ร่างมาตรา 3)

(2) กำหนดรายละเอียดของบทบัญญัติของกฎหมายที่จะให้บุคคลที่กระทำความผิดรับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 4)

(3) กำหนดคุณสมบัติของบุคคลซึ่งได้รับการนิรโทษกรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย การกระทำความผิดเกี่ยวกับการบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง ทำลาย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าหรือที่ดินของรัฐ สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่มีสิทธิได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 5)

สำเนาถูกต้อง

215

(นางปณิดา สกฤตทอง)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

(4) กำหนดให้มี "คณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด" รวมทั้งกำหนดองค์ประกอบ หน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการดังกล่าว รวมถึงกำหนดให้มี "คณะกรรมการนิรโทษกรรม" รวมทั้งกำหนด องค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว และกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนิรโทษกรรม (ร่างมาตรา 6 - ร่างมาตรา 8)

(7) กำหนดให้ผู้มีความประสงค์ได้รับการนิรโทษกรรม ให้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมต่อ คณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด ณ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดในเขตท้องที่ที่บุคคลเกิดขึ้น โดยให้ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่รวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่ได้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมและ ส่งรายชื่อต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด และให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัด กรมราชทัณฑ์ และ กรมคุมประพฤติ ดำเนินการรวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่พ้นโทษไปแล้วหรือถูกคุมขังหรือ ถูกคุมประพฤติและเสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด (ร่างมาตรา 9)

(8) กำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐและศาลมีหน้าที่ดำเนินการในกรณีคดีของผู้ได้รับนิรโทษกรรม อยู่ระหว่างการสอบสวน การยื่นฟ้องคดี การพิจารณาคดี การรับโทษ การคุมประพฤติหรือการพักโทษ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา 10)

(9) กำหนดให้บรรดาการกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลได้รับการนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการได้รับจัดสรรที่ดินจากรัฐ ก็ให้บุคคลผู้นั้นได้รับคืนคุณสมบัติกลับมา และมีสิทธิได้รับจัดสรรที่ดินภายใต้นโยบายของรัฐ หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งได้รับสิทธิอื่น ๆ ของบุคคลและชุมชนที่มีอยู่แต่เดิม หรือเคยได้รับมาตามกฎหมาย หรือนโยบายอื่น ๆ ก่อนกฎหมายนี้ ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 11)

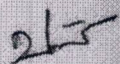
(10) กำหนดให้การนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลต่อไปจนกว่าบุคคลผู้ที่ได้รับ การนิรโทษกรรมจะได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามมาตรา 9 และในระหว่างที่รัฐดำเนินการแก้ไขปัญหาดัง ตามมาตรา 9 ให้บุคคลผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรม ทายาทโดยธรรมและบริวารของบุคคลผู้นั้นสามารถ อยู่อาศัยและทำกินในที่ดินที่เป็นเหตุแห่งการนิรโทษกรรม และห้ามมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิ หรือบังคับให้บุคคลผู้นั้น ทายาทโดยธรรมและบริวารออกจากที่ดิน (ร่างมาตรา 12)

(11) กำหนดให้ถ้ามสทินให้แก่บรรดาผู้ได้รับนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้กระทำ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ รวมถึงผู้ที่ได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติ นี้มีผลใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ (ร่างมาตรา 13)

(12) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคม ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับ และแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาสังคมให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวง ตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา 14)

(13) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจ ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 14)

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกตอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง
 - 1.1 กระทรวงยุติธรรม
 - 1.2 กรมป่าไม้
 - 1.3 กรมที่ดิน
 - 1.4 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 - 1.5 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
2. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม
 - 2.1 ปลัดกระทรวงมหาดไทย
 - 2.2 ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 2.3 ปลัดกระทรวงการคลัง
 - 2.4 สำนักงานอัยการสูงสุด
 - 2.5 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 - 2.6 สำนักงานศาลยุติธรรม
 - 2.7 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 - 2.8 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
 - 2.9 มูลนิธิสืบนาคะเสถียร
 - 2.10 มูลนิธิไทยรักษ์ป่า
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป
 - ประชาชน

ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดบรรดาการกระทำทั้งหลายของบุคคลที่เป็นความผิดตามกฎหมายที่จะให้การกระทำความผิดนั้นไม่เป็นความผิด และให้บุคคลผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากความผิด ทั้งความรับผิดในทางอาญา แพ่ง และปกครองโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะกระทำในฐานะเป็นตัวการ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำ หรือผู้ถูกใช้ ให้บุคคลที่กระทำความผิดรับการนิโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้กระทำความผิดเกี่ยวกับการบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง ทำลาย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าหรือที่ดินของรัฐ สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่มีสิทธิได้รับการนิโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 3 - ร่างมาตรา 5)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดให้มี "คณะกรรมการนิโทษกรรมจังหวัด" ทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบบุคคลผู้ได้รับการนิโทษกรรมและส่งรายชื่อต่อศาล อัยการ หรือตำรวจภูธรจังหวัด แห่งท้องที่ดำเนินการต่อ และเห็นด้วยหรือไม่ กับการให้มี "คณะกรรมการนิโทษกรรม" ทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดกรณีมีปัญหาที่คณะกรรมการนิโทษกรรมจังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ หรือปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงพิจารณาอุทธรณ์ (ร่างมาตรา 6 - ร่างมาตรา 8)

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกุลทอง)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

3. ท่านเห็นด้วย หรือไม่ กับการให้หน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม ดำเนินการเพื่อให้เกิดการนิรโทษกรรม พ้นจากความผิดทั้งความรับผิดในทางอาญา แพ่ง และปกครองโดยสิ้นเชิง (ร่างมาตรา 9 - ร่างมาตรา 10)

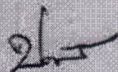
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดให้บรรดาการกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรม ตามกฎหมายนี้ เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการได้รับจัดสรรที่ดินจากรัฐ ก็ให้ผู้นั้นได้รับคืนคุณสมบัติกลับมา และมีสิทธิได้รับจัดสรรที่ดินภายใต้นโยบายของรัฐ หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งได้รับสิทธิอื่น ๆ ของบุคคลและชุมชนที่มีอยู่แต่เดิม หรือเคยได้รับมาตามกฎหมาย หรือนโยบายอื่น ๆ ก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 11)

5. ท่านเห็นว่าปัจจุบัน ปัญหาด้านการบุกรุกและพื้นที่ทับซ้อนของประเทศไทย มีปัญหาอย่างไรบ้าง และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด

6. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

หากท่านประสงค์แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม สามารถส่งข้อมูลได้ที่
Section77.2@parliament.go.th

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกุลทอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน
บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัตินิโทษกรรมแก่ราษฎร
ซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐ
ด้านที่ดินและป่าไม้
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการนิโทษกรรมแก่ราษฎรอันเนื่องมาจากได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้

เหตุผล

โดยที่ได้มีประชาชนได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ กรณีประกาศเขตพื้นที่ของรัฐทับที่ทำกินของประชาชน ทั้งที่ประชาชนอยู่มาก่อน ทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้นกลายเป็นผู้ฝืนกฎหมาย อีกทั้งการประกาศเขตที่ดินของรัฐมีจำนวนเนื้อที่มากไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย จึงได้เข้าไปอยู่ในที่ดินของรัฐอันนำไปสู่การกล่าวหาและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยประชาชนไร้ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ไม่มีสิทธิในที่ดินและในการเข้าทำประโยชน์ นอกจากนี้หากถูกดำเนินคดีและถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด ยังมีประวัติอาชญากรรมติดตัวไม่สามารถไปประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ตามปกติสุขะ จึงเป็นการสมควรนิโทษกรรมและล้างมลทินให้แก่ประชาชนดังกล่าว รวมทั้งเป็นการคืนสิทธิในที่ดินทำกินให้กับประชาชนผู้สุจริตที่อาศัยอยู่ในที่ดินมาก่อนการประกาศเป็นที่ดินของรัฐ หรือให้ประชาชนได้รับสิทธิในการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามนโยบายและกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สักุลทอง)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ร่าง

พระราชบัญญัติ

นิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจาก
การดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการนิรโทษกรรมแก่ราษฎรอันเนื่องมาจากการได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาการกระทำใด ๆ ของบุคคล ที่ได้กระทำการบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง กั้นสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำลาย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียหรือเป็นอันตรายแก่สภาพป่า ที่ดิน ที่หิน ที่กรวด ที่ทราย ที่ชายทะเล หรือที่ริมแม่น้ำ อันเป็นที่ดินในบริเวณที่คณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ประกาศกำหนดให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตที่หวงห้ามของรัฐ หรือเขตที่ดินของรัฐตามกฎหมายทุกประเภท

การกระทำของบุคคลตามวรรคหนึ่งไม่ว่ากระทำในฐานะตัวการ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำ หรือผู้ถูกใช้ ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ หากการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ให้การกระทำนั้นไม่เป็นความผิดและให้บุคคลผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดในทางอาญา ทางแพ่ง และทางปกครอง

มาตรา ๔ ให้การกระทำตามมาตรา ๓ อันเป็นความผิดตามกฎหมายต่อไปนี้เป็นความผิดที่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

สำเนาถูกต้อง

25
(นางปณิดา สกสทอง)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๑) ความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙ (๑) (๓) มาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๐๘ ตี

(๒) ความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๙ ทวิ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๗๒ ตี

(๓) ความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ (๑) (๒) มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

(๔) ความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๙ (๑) (๒) มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒

(๕) ความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๔ และมาตรา ๓๑

(๖) ความผิดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๒ (๓) และมาตรา ๕๔

(๗) ความผิดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ (๒) (๕) มาตรา ๖๗ (๒) มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๓

(๘) ความผิดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙๗

(๙) กฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับที่ดินของรัฐอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินทุกประเภท ที่มีบทบัญญัติให้การกระทำตามมาตรา ๓ เป็นความผิดทางอาญา ทางแพ่ง และทางปกครอง

มาตรา ๕ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ที่ได้กระทำความผิดตามมาตรา ๓ และมาตรา ๔ มีสิทธิได้รับการนิโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) บุคคลที่ได้กระทำความผิดในระหว่างมีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๔/๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ และคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จนถึงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๙/๒๕๖๒ เรื่อง การยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ บางฉบับที่หมดความจำเป็น ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) บุคคลผู้ที่ได้รับการคุ้มครอง หรือมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางในการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวเล ที่ตั้งหมู่บ้านหรือชุมชนอาศัยอยู่ในเขตที่ดินของรัฐประเภท หรือเขตป่าไม้ถาวร หรือเขตสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตวนอุทยาน หรือเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ที่ได้ประกาศไว้ตามกฎหมายก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ และการกระทำความผิดนั้นเป็นไปเพื่อการดำรงชีพตามปกติสุข หรือเพื่อการยังชีพตามความจำเป็นของความอยู่รอด โดยใช้ภูมิปัญญาดังเดิมตามจารีตประเพณีที่ได้รับการสืบทอดต่อ ๆ กันมาจากบรรพบุรุษ

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกตอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๓) บุคคลผู้ที่ได้รับการคุ้มครอง หรือมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางในการฟื้นฟูชีวิตชาวกะเหรี่ยง ที่ตั้งหมู่บ้านหรือชุมชนอาศัยอยู่ในเขตที่ดินของรัฐประเภท หรือเขตป่าไม้ถาวร หรือเขตสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตวนอุทยาน หรือเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ที่ได้ประกาศไว้ตามกฎหมายก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ และการกระทำความผิดนั้นเป็นไปเพื่อการดำรงชีพตามปกติธุระ หรือเพื่อการยังชีพตามความจำเป็นของความอยู่รอด โดยใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมตามจารีตประเพณีที่ได้รับการสืบทอดต่อกันมาจากรบรรพบุรุษ

(๔) บุคคลผู้ที่คณะกรรมการการแก้ไขปัญหาที่ได้รับการแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี หรือโดยรัฐมนตรีที่มีอำนาจ ที่แต่งตั้งขึ้นก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ และคณะกรรมการดังกล่าวได้มีมติเห็นชอบให้รับกรณีของบุคคลผู้นี้ไว้เป็นกรณีที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหา และมีมติให้ในระหว่างกระบวนการแก้ปัญหาของรัฐบาลให้ชะลอการดำเนินคดีจนกว่ากระบวนการแก้ปัญหาให้แล้วเสร็จ เมื่อกฎหมายนี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการพิจารณาและมีมติเสนอให้กรณีของบุคคลผู้นี้ได้รับนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ด้วย

(๕) บุคคลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการพัฒนาของรัฐ เช่น โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) โครงการรถไฟรางคู่ โครงการรถไฟความเร็วสูง รถไฟเชื่อมสนามบิน หรือโครงการพัฒนาอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อยุ่อาศัยหรือที่ดินทำกิน และถูกดำเนินคดีโดยรัฐ จนถึงวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

(๖) บุคคลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ ที่มีผลกระทบต่อยุ่อาศัยหรือที่ดินทำกิน และถูกดำเนินคดีโดยรัฐ จนถึงวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

(๗) บุคคลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาดินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ผลการเจรจาแก้ไขปัญหาดินความเดือดร้อนของเกษตรกรภาคเหนือ ที่มีผลกระทบต่อยุ่อาศัยหรือที่ดินทำกิน จนถูกดำเนินคดีโดยรัฐ จนถึงวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

(๘) บุคคลผู้ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการดำเนินคดีของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือที่ดินของรัฐประเภทอื่น นอกจากที่ดินตามกฎหมายป่าไม้ทุกประเภท มีสิทธิได้รับการพิจารณาให้ได้รับนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการนิรโทษกรรมประกาศกำหนด

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนที่ตั้งอยู่ภายใน หรือตั้งอยู่ใกล้กับเขตป่าไม้ถาวร หรือเขตสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตวนอุทยาน หรือเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตที่ดินของรัฐประเภทอื่น ที่ได้ประกาศไว้ตามกฎหมาย ก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และเป็นบุคคลที่ใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยหรือใช้ที่ดินเพื่อการดำรงชีพตามปกติธุระหรือเพื่อการยังชีพตามความจำเป็นของความอยู่รอด

บุคคลตามวรรคหนึ่งให้หมายรวมถึงบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลด้วย

มาตรา ๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ อัยการแห่งท้องที่ ผู้อำนวยการสำนักงานยุติธรรมจังหวัดหรือยุติธรรมจังหวัดแห่งท้องที่จำนวนหนึ่งคน รวมสามคนเป็นคณะกรรมการ เรียกว่า "คณะกรรมการ

สำเนาถูกต้อง

(นางปณิดา สุกุลทอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

นิรโทษกรรมจังหวัด" มีหน้าที่พิจารณาตรวจสอบบุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรมและส่งรายชื่อต่อศาล อัยการหรือตำรวจจังหวัดแห่งท้องที่ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๘ แล้วแต่กรณีให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ

เมื่อคณะกรรมการตามมาตรา ๖ พิจารณาแล้วมีคำสั่งปฏิเสธหรือไม่เห็นชอบให้บุคคลใดได้รับการนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ ให้แจ้งผลแก่บุคคลดังกล่าวภายในสามสิบวัน และให้บุคคลผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไปยังคณะกรรมการนิรโทษกรรม และให้คณะกรรมการนิรโทษกรรมพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการนิรโทษกรรม" ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้แทนภาคประชาสังคม จำนวนห้าคนเป็นกรรมการ

ผู้แทนภาคประชาสังคมตามวรรคหนึ่ง ให้มาจากการแต่งตั้งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ซึ่งต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือมีประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในด้านการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหাপ่าไม้ ทั้งนี้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาสังคมให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ประธานคณะกรรมการนิรโทษกรรมเรียกประชุมคณะกรรมการนิรโทษกรรมครั้งแรก เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาสังคมตามวรรคสองแล้วเสร็จ

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการนิรโทษกรรม มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายนี้ให้บรรลุตามเจตนารมณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามกฎหมาย

(๒) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดกรณีมีปัญหาที่คณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ หรือปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ออกประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ พิจารณานักโทษที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากการดำเนินคดีของหน่วยงานรัฐ ตามมาตรา ๕ (๘)

(๔) พิจารณาอุทธรณ์ของบุคคลตาม มาตรา ๖

ให้คณะกรรมการนิรโทษกรรมออกแนวทางตาม (๑) และประกาศตาม (๓) ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันประชุมตามมาตรา ๗

มาตรา ๙ ในกรณีที่บุคคลใดมีความประสงค์ได้รับการนิรโทษกรรม ให้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด ณ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดในเขตท้องที่ที่มูลคดีเกิดขึ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่รวบรวมตรวจสอบ กลับกรองบุคคลที่ได้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมและส่งรายชื่อต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกตอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
- ๕ -
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้อินคำขอนิโทษกรรมต่อคณะกรรมการนิโทษกรรมจังหวัด ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องกระทำโดยมิให้ชักช้า

ในกรณีที่บุคคลใดมีความประสงค์ได้รับการนิโทษกรรม แต่ไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ยื่นคำขอนิโทษกรรมต่อสำนักงานยุติธรรมในเขตท้องที่ที่มูลคดีเกิดขึ้น โดยให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่รวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่ได้ยื่นคำขอนิโทษกรรม และส่งรายชื่อต่อคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดเพื่อพิจารณาต่อไป

ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัด กรรมการทนาย และกรรมการประพฤติดำเนินการรวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่พ้นโทษไปแล้วหรือถูกคุมขังหรือถูกคุมประพฤติและเสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการนิโทษกรรมจังหวัดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๕ ได้รับพิจารณาให้นิโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ดำเนินการตามดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่อยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจ ให้พนักงานสอบสวนยุติการสอบสวนและมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง

(๒) คดีที่ยังไม่ได้ยื่นฟ้องต่อศาล ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี

(๓) คดีที่ถูกพนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ให้พนักงานอัยการร้องต่อศาลขอถอนฟ้อง และให้ศาลมีคำสั่งอนุญาต

(๔) คดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ไม่ว่าจำเลยร้องขอหรือศาลเห็นเอง ให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

(๕) คดีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษบุคคลใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ถ้าบุคคลผู้นั้นอยู่ระหว่างการรับโทษ ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงและปล่อยตัวบุคคลผู้นั้นในโอกาสแรก หรือบุคคลผู้นั้นพ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับก็ให้ถือว่าบุคคลผู้นั้น ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น

(๖) คดีที่อยู่ระหว่างการคุมประพฤติหรือการพักการลงโทษอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๓ ประกอบมาตรา ๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้นั้นพ้นจากการคุมประพฤติหรือการพักการลงโทษ โดยให้เป็นหน้าที่ของผู้ออกคำสั่งการคุมประพฤติหรือคำสั่งการพักการลงโทษที่จะเสนอต่อศาลหรือเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว แล้วแต่กรณี

หากในคดีที่บุคคลผู้ได้รับนิโทษกรรมมีความผิดฐานอื่นนอกจากความผิดตามมาตรา ๔ รวมอยู่ด้วย ให้ดำเนินการตาม (๑) ถึง (๖) เฉพาะความผิดฐานที่ได้รับนิโทษกรรม ส่วนความผิดฐานอื่นให้ดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย

มาตรา ๑๑ หากบรรดาการกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลผู้ได้รับการนิโทษกรรมตามกฎหมายนี้เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการได้รับจัดสรรที่ดินจากรัฐ ก็ให้บุคคลผู้นั้นได้รับคืนคุณสมบัติกลับมาและมีสิทธิได้รับจัดสรรที่ดินภายใต้นโยบายของรัฐ หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งได้รับสิทธิอื่น ๆ ของบุคคลและชุมชนที่มีอยู่แต่เดิม หรือเคยได้รับมาตามกฎหมาย หรือนโยบายอื่น ๆ ก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ

สำเนาถูกต้อง

(นางปณิดา สุกุลทอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๑๒ การนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ให้มีผลต่อไปจนกว่าบุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรม จะได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามมาตรา ๙ และในระหว่างที่รัฐดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามมาตรา ๙ ให้บุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรม ทายาทโดยธรรมและบริวารของบุคคลผู้นั้นสามารถอยู่อาศัยและทำกิน ในที่ดินที่เป็นเหตุแห่งการนิรโทษกรรม และห้ามมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิ หรือบังคับ ให้บุคคลผู้นั้น ทายาทโดยธรรมและบริวารออกจากที่ดิน

มาตรา ๑๓ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาบุคคลผู้ได้รับนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ รวมถึงผู้ที่ได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่ พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ

การล้างมลทินตามวรรคหนึ่งไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้อง สิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา ผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๗ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๗ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่ วันที่กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามกฎหมายนี้ และมีอำนาจ ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

๒๕

(นางปณิดา สุกุลทอง)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎร

ซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐ

ด้านที่ดินและป่าไม้

พ.ศ.

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ได้มีประชาชนได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ กรณีประกาศเขตที่ดินของรัฐทับที่ทำกินของประชาชน ทั้งที่ประชาชนอยู่มาก่อน ทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้นกลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย อีกทั้งการประกาศเขตที่ดินของรัฐมีจำนวนเนื้อที่มากไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย จึงได้เข้าไปอยู่ในที่ดินของรัฐ อันนำไปสู่การกล่าวหาและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยประชาชนไร้ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ไม่มีสิทธิในที่ดินและในการเข้าทำประโยชน์ นอกจากนี้หากถูกดำเนินคดีและถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด ยังมีประวัติอาชญากรรมติดตัวไม่สามารถไปประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ตามปกติธุระ จึงเป็นการสมควรนิรโทษกรรมและล้างมลทินให้แก่ประชาชนดังกล่าว รวมทั้งเป็นการคืนสิทธิในที่ดินทำกินให้กับประชาชนผู้สุจริตที่อาศัยอยู่ในที่ดินมาก่อนการประกาศเป็นที่ดินของรัฐ หรือให้ประชาชนได้รับสิทธิในการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามนโยบายและกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ กำหนดบรรดาการกระทำทั้งหลายของบุคคลที่เป็นความผิดตามกฎหมายที่จะให้การกระทำความผิดของบุคคลนั้นไม่เป็นความผิด และให้บุคคลผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดในทางอาญา แพ่ง และปกครองโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นตำรวจ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำ หรือผู้ถูกใช้ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดรายละเอียดของบทบัญญัติของกฎหมายที่จะให้บุคคลที่กระทำความผิดรับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดคุณสมบัติของบุคคลซึ่งได้กระทำความผิดเกี่ยวกับการบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง ทำลาย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าหรือที่ดินของรัฐ สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่มีสิทธิได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

สำเนาถูกต้อง

213

(นางปณิดา สกุลทอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
- ๒ -
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

๒.๔ กำหนดให้มี "คณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด" รวมทั้งกำหนดองค์ประกอบ และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ กำหนดให้มี "คณะกรรมการนิรโทษกรรม" รวมทั้งกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๗ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๗ กำหนดให้ผู้มีความประสงค์ได้รับการนิรโทษกรรม ให้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด ณ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดในเขตท้องที่ที่มูลคดีเกิดขึ้น โดยให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่รวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่ได้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมและส่งรายชื่อต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด และให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัด กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติดำเนินการรวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่พ้นโทษไปแล้วหรือถูกคุมขังหรือถูกคุมประพฤติและเสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด (ร่างมาตรา ๙)

๒.๘ กำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐและศาลมีหน้าที่ดำเนินการในกรณีคดีของผู้ได้รับนิรโทษกรรมอยู่ระหว่างการสอบสวน การยื่นฟ้องคดี การพิจารณาพิพากษา การรับโทษ การคุมประพฤติหรือการพักโทษแล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๙ กำหนดให้บรรดาการกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการได้รับจัดสรรที่ดินจากรัฐ ก็ให้บุคคลผู้นั้นได้รับคืนคุณสมบัติกลับมาและมีสิทธิได้รับจัดสรรที่ดินภายใต้นโยบายของรัฐ หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งได้รับสิทธิอื่นๆของบุคคลและชุมชนที่มีอยู่แต่เดิม หรือเคยได้รับมาตามกฎหมาย หรือนโยบายอื่น ๆ ก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๑)

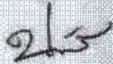
๒.๑๐ กำหนดให้การนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้มีผลต่อไปจนกว่าบุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรมจะได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามมาตรา ๙ และในระหว่างที่รัฐดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว มาตรา ๙ ให้บุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรม ทายาทโดยธรรมและบริวารของบุคคลผู้นั้นสามารถอยู่อาศัยและทำกินในที่ดินที่เป็นเหตุแห่งการนิรโทษกรรม และห้ามมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิ หรือบังคับให้บุคคลผู้นั้น ทายาทโดยธรรมและบริวารออกจากที่ดิน (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๑ กำหนดให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ได้รับนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ รวมถึงผู้ที่ได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๒ กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดคุณสมบัติหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคม ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาสังคมให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สฤลทอง)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน
บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎร
ซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐ
ด้านที่ดินและป่าไม้

พ.ศ.

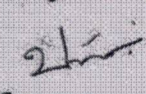
หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการนิรโทษกรรมแก่ราษฎรอันเนื่องมาจากได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้

เหตุผล

โดยที่ได้มีประชาชนได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ กรณีประกาศเขตพื้นที่ของรัฐทับที่ทำกินของประชาชน ทั้งที่ประชาชนอยู่มาก่อน ทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้นกลายเป็นผู้ฝืนกฎหมาย อีกทั้งการประกาศเขตที่ดินของรัฐมีจำนวนเนื้อที่มากไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย จึงได้เข้าไปอยู่ในที่ดินของรัฐอันนำไปสู่การกล่าวหาและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยประชาชนไร้ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ไม่มีสิทธิในที่ดินและในการเข้าทำประโยชน์ นอกจากนี้หากถูกดำเนินคดีและถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด ยังมีประวัติอาชญากรรมติดตัวไม่สามารถไปประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ตามปกติสุขะ จึงเป็นการสมควรนิรโทษกรรมและล้างมลทินให้แก่ประชาชนดังกล่าว รวมทั้งเป็นการคืนสิทธิในที่ดินทำกินให้กับประชาชนผู้สุจริตที่อาศัยอยู่ในที่ดินมาก่อนการประกาศเป็นที่ดินของรัฐ หรือให้ประชาชนได้รับสิทธิในการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามนโยบายและกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำเนาถูกต้อง


(นางปณิดา สุกตทอง)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ร่าง

พระราชบัญญัติ

นิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจาก
การดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการนิรโทษกรรมแก่ราษฎรอันเนื่องมาจากการได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาการกระทำใด ๆ ของบุคคล ที่ได้กระทำการบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถาง เฝ้าป่า ทำลาย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียหรือเป็นอันตรายแก่สภาพป่า ที่ดิน ที่หิน ที่กรวด ที่ทราย ที่ชายทะเล หรือที่ริมแม่น้ำ อันเป็นที่ดินในบริเวณที่คณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ประกาศกำหนดให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตที่หวงห้ามของรัฐ หรือเขตที่ดินของรัฐตามกฎหมายทุกประเภท

การกระทำของบุคคลตามวรรคหนึ่งไม่ว่ากระทำในฐานะตัวการ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำ หรือผู้ถูกใช้ ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ หากการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ให้การกระทำนั้นไม่เป็นความผิดและให้บุคคลผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดในทางอาญา ทางแพ่ง และทางปกครอง

มาตรา ๔ ให้การกระทำตามมาตรา ๓ อันเป็นความผิดตามกฎหมายต่อไปนี้เป็นความผิดที่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกตอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๑) ความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔ (๓) (๓) มาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๐๘ ตี

(๒) ความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๔ ทวิ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๗๒ ตี

(๓) ความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ (๑) (๒) มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

(๔) ความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ (๑) (๒) มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๖

(๕) ความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๔ และมาตรา ๓๑

(๖) ความผิดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๒ (๓) และมาตรา ๕๔

(๗) ความผิดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ (๒) (๕) มาตรา ๖๗ (๒) มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๓

(๘) ความผิดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙๗

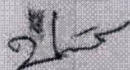
(๙) กฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับที่ดินของรัฐอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินทุกประเภท ที่มีบทบัญญัติให้การกระทำตามมาตรา ๓ เป็นความผิดทางอาญา ทางแพ่ง และทางปกครอง

มาตรา ๕ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ที่ได้กระทำความผิดตามมาตรา ๓ และมาตรา ๔ มีสิทธิได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) บุคคลที่ได้กระทำความผิดในระหว่างมีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๔/๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ และคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จนถึงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๙/๒๕๖๒ เรื่อง การยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ บางฉบับที่หมดความจำเป็น ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) บุคคลผู้ที่ได้รับการคุ้มครอง หรือมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางในการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวเล ที่ตั้งหมู่บ้านหรือชุมชนอาศัยอยู่ในเขตที่ดินของรัฐประเภท หรือเขตป่าไม้ถาวร หรือเขตสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตวนอุทยาน หรือเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ที่ได้ประกาศไว้ตามกฎหมายก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ และการกระทำความผิดนั้นเป็นไปเพื่อการดำรงชีพตามปกติธุระ หรือเพื่อการยังชีพตามความจำเป็นของความอยู่รอด โดยใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมตามจารีตประเพณีที่ได้รับการสืบทอดต่อ ๆ กันมาจากบรรพบุรุษ

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิตา สุกธทอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๓) บุคคลผู้ที่ได้รับการคุ้มครอง หรือมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางในการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง ที่ตั้งหมู่บ้านหรือชุมชนอาศัยอยู่ในเขตที่ดินของรัฐประเภท หรือเขตป่าไม้ถาวร หรือเขตสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตวนอุทยาน หรือเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ที่ได้ประกาศไว้ตามกฎหมายก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ และการกระทำความผิดนั้นเป็นไปเพื่อการดำรงชีพตามปกติฐานะ หรือเพื่อการยังชีพตามความจำเป็นของความอยู่รอด โดยใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมตามจารีตประเพณีที่ได้รับการสืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ

(๔) บุคคลผู้ที่คณะกรรมการการแก้ไขปัญหาก็ได้รับการแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี หรือโดยรัฐมนตรีที่มีอำนาจ ที่แต่งตั้งขึ้นก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ และคณะกรรมการดังกล่าวได้มีมติเห็นชอบให้รับกรณีของบุคคลผู้นี้ไว้เป็นกรณีที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหา และมีมติให้ในระหว่างกระบวนการแก้ปัญหาของรัฐบาลให้ชะลอการดำเนินคดีจนกว่ากระบวนการแก้ปัญหาให้แล้วเสร็จ เมื่อกฎหมายนี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการพิจารณาและมีมติเสนอให้การณิของบุคคลผู้นี้ได้รับนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ด้วย

(๕) บุคคลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการพัฒนาของรัฐ เช่น โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) โครงการรถไฟรางคู่ โครงการรถไฟความเร็วสูง รถไฟฟ้าเชื่อมสนามบิน หรือโครงการพัฒนาอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อยุ่อาศัยหรือที่ดินทำกิน และถูกดำเนินคดีโดยรัฐ จนถึงวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

(๖) บุคคลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ ที่มีผลกระทบต่อยุ่อาศัยหรือที่ดินทำกิน และถูกดำเนินคดีโดยรัฐ จนถึงวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

(๗) บุคคลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาด้านมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ผลการเจรจาแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของเกษตรกรภาคเหนือที่มีผลกระทบต่อยุ่อาศัยหรือที่ดินทำกิน จนถูกดำเนินคดีโดยรัฐ จนถึงวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

(๘) บุคคลผู้ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการดำเนินคดีของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือที่ดินของรัฐประเภทอื่น นอกจากที่ดินตามกฎหมายป่าไม้ทุกประเภท มีสิทธิได้รับการพิจารณาให้ได้รับนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการนิรโทษกรรมประกาศกำหนด

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนที่ตั้งอยู่ภายใน หรือตั้งอยู่ใกล้กับเขตป่าไม้ถาวร หรือเขตสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตวนอุทยาน หรือเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่ได้ประกาศไว้ตามกฎหมาย ก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และเป็นบุคคลที่ใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยหรือใช้ที่ดินเพื่อการดำรงชีพตามปกติฐานะหรือเพื่อการยังชีพตามความจำเป็นของความอยู่รอด

บุคคลตามวรรคหนึ่งให้หมายรวมถึงบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลด้วย

มาตรา ๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ อัยการแห่งท้องที่ ผู้อำนวยการสำนักงานยุติธรรมจังหวัดหรือยุติธรรมจังหวัดแห่งท้องที่จำนวนหนึ่งคน รวมสามคนเป็นคณะกรรมการ เรียกว่า "คณะกรรมการ

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกทอง)

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

นิรโทษกรรมจังหวัด” มีหน้าที่พิจารณาตรวจสอบบุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรมและส่งรายชื่อต่อศาล อัยการ หรือตำรวจจังหวัดแห่งท้องที่ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๘ แล้วแต่กรณีให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ

เมื่อคณะกรรมการตามมาตรา ๗ พิจารณาแล้วมีคำสั่งปฏิเสธหรือไม่เห็นชอบให้บุคคลใดได้รับการนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ ให้แจ้งผลแก่บุคคลดังกล่าวภายในสามสิบวัน และให้บุคคลผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไปยังคณะกรรมการนิรโทษกรรม และให้คณะกรรมการนิรโทษกรรมพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนิรโทษกรรม” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้แทนภาคประชาสังคม จำนวนห้าคนเป็นกรรมการ

ผู้แทนภาคประชาสังคมตามวรรคหนึ่ง ให้มาจากการแต่งตั้งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ซึ่งต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือมีประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในด้านการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหাপ่าไม้ ทั้งนี้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาสังคมให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ประธานคณะกรรมการนิรโทษกรรมเรียกประชุมคณะกรรมการนิรโทษกรรมครั้งแรก เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาสังคมตามวรรคสองแล้วเสร็จ

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการนิรโทษกรรม มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายนี้ให้บรรลุตามเจตนารมณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามกฎหมาย

(๒) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดกรณีมีปัญหาที่คณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ หรือปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

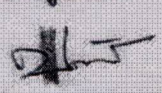
(๓) ออกประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ พิจารณบุคคลผู้ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการดำเนินคดีของหน่วยงานรัฐ ตามมาตรา ๕ (๘)

(๔) พิจารณาอุทธรณ์ของบุคคลตาม มาตรา ๖

ให้คณะกรรมการนิรโทษกรรมออกแนวทางตาม (๑) และประกาศตาม (๓) ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันประชุมตามมาตรา ๗

มาตรา ๙ ในกรณีที่บุคคลใดมีความประสงค์ได้รับการนิรโทษกรรม ให้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด ณ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดในเขตท้องที่ที่มูลคดีเกิดขึ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่รวบรวมตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่ได้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมและส่งรายชื่อต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด

สำเนาถูกต้อง


(นางปณิดา สุกุลทอง)

ร่างพระราชบัญญัติ
- ๕ -
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้อินคำขอนิรโทษกรรมต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องกระทำโดยมิให้ชักช้า

ในกรณีที่บุคคลใดมีความประสงค์ได้รับการนิรโทษกรรม แต่ไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมต่อสำนักงานยุติธรรมในเขตท้องที่ที่บุคคลใดเกิดขึ้น โดยให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่รวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่ได้ยื่นคำขอนิรโทษกรรม และส่งรายชื่อต่อคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดเพื่อพิจารณาต่อไป

ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัด กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติดำเนินการรวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่พ้นโทษไปแล้วหรือถูกคุมขังหรือถูกคุมประพฤติและเสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๕ ได้รับพิจารณาให้นิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่อยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจ ให้พนักงานสอบสวนยุติการสอบสวนและมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง

(๒) คดีที่ยังไม่ได้ยื่นฟ้องต่อศาล ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี

(๓) คดีที่ถูกพนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ให้พนักงานอัยการร้องต่อศาลขอถอนฟ้อง และให้ศาลมีคำสั่งอนุญาต

(๔) คดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ไม่ว่าจำเลยร้องขอหรือศาลเห็นเอง ให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

(๕) คดีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษบุคคลใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ถ้าบุคคลผู้นั้นอยู่ระหว่างการรับโทษ ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงและปล่อยตัวบุคคลผู้นั้นในโอกาสแรก หรือบุคคลผู้นั้นพ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับก็ให้ถือว่าบุคคลผู้นั้น ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น

(๖) คดีที่อยู่ระหว่างการคุมประพฤติหรือการพักการลงโทษอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๓ ประกอบมาตรา ๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้นั้นพ้นจากการคุมประพฤติหรือการพักการลงโทษ โดยให้เป็นหน้าที่ของผู้ออกคำสั่งการคุมประพฤติหรือคำสั่งการพักการลงโทษที่จะเสนอต่อศาลหรือเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว แล้วแต่กรณี

หากในคดีที่บุคคลผู้ได้รับนิรโทษกรรมมีความผิดฐานอื่นนอกจากความผิดตามมาตรา ๔ รวมอยู่ด้วย ให้ดำเนินการตาม (๑) ถึง (๖) เฉพาะความผิดฐานที่ได้รับนิรโทษกรรม ส่วนความผิดฐานอื่นให้ดำเนินการคดีต่อไปตามกฎหมาย

มาตรา ๑๑ หากบรรดาการกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการได้รับจัดสรรที่ดินจากรัฐ ก็ให้บุคคลผู้นั้นได้รับคืนคุณสมบัติกลับมาและมีสิทธิได้รับจัดสรรที่ดินภายใต้นโยบายของรัฐ หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งได้รับสิทธิอื่น ๆ ของบุคคลและชุมชนที่มีอยู่แต่เดิม หรือเคยได้รับตามกฎหมาย หรือนโยบายอื่น ๆ ก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกตอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๑๒ การนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ให้มีผลต่อไปจนกว่าบุคคลผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรม จะได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามมาตรา ๙ และในระหว่างที่รัฐดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามมาตรา ๙ ให้บุคคลผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรม ทายาทโดยธรรมและบริวารของบุคคลผู้นั้นสามารถอยู่อาศัยและทำกิน ในที่ดินที่เป็นเหตุแห่งการนิรโทษกรรม และห้ามมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิ หรือบังคับ ให้บุคคลผู้นั้น ทายาทโดยธรรมและบริวารออกจากที่ดิน

มาตรา ๑๓ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาบุคคลผู้ที่ได้รับนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ รวมถึงผู้ที่ได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่ พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นี้มิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ

การล้างมลทินตามวรรคหนึ่งไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้อง สิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา ผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๗ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๗ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่ วันที่กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ

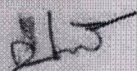
มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามกฎหมายนี้ และมีอำนาจ ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกตอง)
นักวิชาการชำนาญการพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎร
ซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐ
ด้านที่ดินและป่าไม้
พ.ศ.

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ได้มีประชาชนได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและป่าไม้ กรณีประกาศเขตพื้นที่ของรัฐทับที่ทำกินของประชาชน ทั้งที่ประชาชนอยู่มาก่อน ทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้นกลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย อีกทั้งการประกาศเขตที่ดินของรัฐมีจำนวนเนื้อที่มากไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย จึงได้เข้าไปอยู่ในที่ดินของรัฐ อันนำไปสู่การกล่าวหาและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยประชาชนไร้ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ไม่มีสิทธิในที่ดินและในการเข้าทำประโยชน์ นอกจากนี้หากถูกดำเนินคดีและถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด ยังมีประวัติอาชญากรรมติดตัวไม่สามารถไปประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ตามปกติธุระ จึงเป็นการสมควรนิรโทษกรรมและล้างมลทินให้แก่ประชาชนดังกล่าว รวมทั้งเป็นการคืนสิทธิในที่ดินทำกินให้กับประชาชนผู้สุจริตที่อาศัยอยู่ในที่ดินมาก่อนการประกาศเป็นที่ดินของรัฐ หรือให้ประชาชนได้รับสิทธิในการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามนโยบายและกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ กำหนดบรรดาการกระทำทั้งหลายของบุคคลที่เป็นความผิดตามกฎหมายที่จะให้การกระทำความผิดของบุคคลนั้นไม่เป็นความผิด และให้บุคคลผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดในทางอาญา แพ่ง และปกครองโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นตัวการ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำ หรือผู้ถูกใช้ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดรายละเอียดของบทบัญญัติของกฎหมายที่จะให้บุคคลที่กระทำความผิดรับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดคุณสมบัติของบุคคลซึ่งได้กระทำความผิดเกี่ยวกับการบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง ทำลาย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าหรือที่ดินของรัฐ สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่มีสิทธิได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกุลทอง)

ปิตุภักดิ์

ร่างพระราชบัญญัติ
- ๒ -
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

๒.๔ กำหนดให้มี "คณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด" รวมทั้งกำหนดองค์ประกอบ และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ กำหนดให้มี "คณะกรรมการนิรโทษกรรม" รวมทั้งกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๗ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๗ กำหนดให้ผู้มีความประสงค์ได้รับการนิรโทษกรรม ให้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด ณ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดในเขตท้องที่ที่มูลคดีเกิดขึ้น โดยให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่รวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่ได้ยื่นคำขอนิรโทษกรรมและส่งรายชื่อต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด และให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัด กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติดำเนินการรวบรวม ตรวจสอบ กลั่นกรองบุคคลที่พ้นโทษไปแล้วหรือถูกคุมขังหรือถูกคุมประพฤติและเสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการนิรโทษกรรมจังหวัด (ร่างมาตรา ๙)

๒.๘ กำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐและศาลมีหน้าที่ดำเนินการในกรณีคดีของผู้ได้รับนิรโทษกรรมอยู่ระหว่างการสอบสวน การยื่นฟ้องคดี การพิจารณาคดี การรับโทษ การคุมประพฤติหรือการพักโทษแล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๙ กำหนดให้บรรดาการกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลผู้ได้รับการนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการได้รับจัดสรรที่ดินจากรัฐ ก็ให้บุคคลผู้นั้นได้รับคืนคุณสมบัติกลับมาและมีสิทธิได้รับจัดสรรที่ดินภายใต้นโยบายของรัฐ หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งได้รับสิทธิอื่นๆของบุคคลและชุมชนที่มีอยู่แต่เดิม หรือเคยได้รับมาตามกฎหมาย หรือนโยบายอื่น ๆ ก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๐ กำหนดให้การนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้ให้มีผลต่อไปจนกว่าบุคคลผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรมจะได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐตามมาตรา ๙ และในระหว่างที่รัฐดำเนินการแก้ไขปัญหามาตรา ๙ ให้บุคคลผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรม ทายาทโดยธรรมและบริวารของบุคคลผู้นั้นสามารถอยู่อาศัยและทำกินในที่ดินที่เป็นเหตุแห่งการนิรโทษกรรม และห้ามมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิ หรือบังคับให้บุคคลผู้นั้น ทายาทโดยธรรมและบริวารออกจากที่ดิน (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๑ กำหนดให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ได้รับนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ รวมถึงผู้ที่ได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๒ กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดคุณสมบัติหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคม ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาสังคมให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

สำเนาถูกต้อง



(นางปณิดา สุกททอง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ